

SZUVERENITÁSVÉDELMI
HIVATAL

DEZINFORMÁCIÓS NARRATÍVÁK MAGYARORSZÁGON

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Tartalom

1. ÖSSZEFOGLALÓ	3
2. EURÓPAI KONTEXTUS	5
3. A MAGYAR KÖZVÉLEMÉNY ÁLLÁSPONTJA	6
4. A MAGYAR KORMÁNY ÁLLÁSPONTJA	7
5. A HÁBORÚS NARRATÍVÁK ISMERTETÉSE	8
a) A nyugati háborúpárti narratíva	8
b) Az orosz háborúpárti narratíva	10
6. A MAGYAR POLITIKAI SZEREPLŐK HÁBORÚPÁRTI NYILATKOZATAI	11
a) A nyugati háborúpárti narratívát erősítő nyilatkozatok	11
b) Az orosz legitimációs narratívát erősítő nyilatkozatok	14
7. A HÁBORÚS NARRATÍVÁK A MAGYAR SAJTÓBAN	15
a) A nyugati háborúpárti narratíva megjelenése	15
b) Az orosz legitimációs narratíva megjelenése	17
8. MÓDSZERTAN	19
9. MELLÉKLET	20
Példák a nyugati háborúpárti narratíva magyar nyelvű sajtóban való megjelenésére	20
Példák az orosz legitimációs narratíva magyar nyelvű sajtóban való megjelenésére	26

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

1. ÖSSZEFOGLALÓ

A Szuverenitásvédelmi Hivatal megvizsgálta a 2022-ben újraindult orosz-ukrán konfliktust keretező, Magyarországon jelen lévő aktív politikai narratívákat.

Az adatgyűjtés és elemzés során két önálló narratívát azonosítottunk.

Az egyik a nyugati *háborúpárti narratíva*, amely egyértelműen beavatkozás- és eskalációpárti. Az európai politikusok egy része és a nyugat-európai mainstream nyilvánosság által is továbbépített narratíva hazai nyilvánosságba történő bevezetésének célja, hogy a magyar közvéleményt a háborút és a nyugati beavatkozást támogató irányba terelje.

Vizsgálatunk alapján ez a narratíva olyan, országosan ismert magyar politikusok megszólalásaiban jelenik meg, mint Dobrev Klára, a DK EP-képviselője, Cseh Katalin, a Momentum EP-képviselője, Tordai Bence, a Párbeszéd frakcióvezetője, Karácsony Gergely főpolgármester, vagy éppen Márki-Zay Péter volt miniszterelnök-jelölt. A nyugati háborúpárti narratíva a magyar sajtóban már a háború kitörése előtt is jelen volt; már ekkor sorra jelentek meg olyan cikkek, amelyek a beavatkozás szükségessége és Magyarország bevonódása – például a fegyverszállítások megindítása – mellett érveltek. Fontos kiemelni, hogy a nyugati háborúpárti narratíva azóta is tendenciózusan megjelenik az olyan országos és nagy elérésű médiatermékekben, mint például a Telex, a 444, a 24, a HVG vagy a Népszava.

Ennek a narratívának van egy olyan változata, amely úgy próbálja meggyőzni a magyar közvéleményt arról, hogy azonosuljon a nyugati háborúpárti állásponttal, hogy igyekszik elhitetni: nincs esély a konfliktus eskalációjára, a közös háborús erőfeszítés támogatása nem jár kockázatokkal.

Ezt a narratívaváltozatot is többnyire ugyanazok a politikusok és médiatermékek sulykolják, amelyek korábban egyértelműen a háborúba való közvetlen beavatkozás melletti érveket terjesztették. Jellemző, hogy ezek a véleményformáló szereplők gyakran váltogatnak a háborús narratíva változatai között: támogatják a nyugati háborúpárti célokat és közben próbálják relativizálni a háború kiterjedésével járó veszélyeket.

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

A másik azonosított narratíva az orosz *legitimációs narratíva*, amely egyszerre próbálja igazolni a háború jogszerűségét (és igazságosságát) és ezzel párhuzamosan él az elrettentés eszközével. Az orosz állami narratíva Ukrajna létezésének jogát is megkérdőjelezi, a nyugat-európai beavatkozó (vagy beavatkozni szándékozó) országokat pedig nukleáris ellencsapással fenyegeti.

Toroczkai László, a Mi Hazánk Mozgalom elnöke és Magyar Péter, a TISZA párt alelnöke is használta nyilatkozataiban ezeket az érveket. A nyugati háborúpárti narratívához hasonlóan, ennek az értelmezésnek a szószólói között is találtunk arra egyértelmű példát, amikor egy politikai szereplő az orosz legitimációs narratíva felől közelítve jut el a veszélyek relativizálásáig. Az elemzés alapján kimutatható, hogy az orosz narratíva is folyamatosan és tendenciózusan jelen van az országos és nagy elérésű hazai médiatermékekben, de ezt a narratívát elsősorban olyan kisebb elérésű médiatermékek építik tovább, mint a Magyar Jelen, a Moszkva tér, vagy az Orosz Hírek.

Mindkét narratívára jellemző, hogy saját háborús tevékenységüket igyekeznek igazolni, és azt próbálják elhitetni a magyar közvéleménnyel, hogy egyik vagy másik fél sikere előnyös lesz Magyarország és a magyar társadalom számára.

Az elemzésünk során feltárt narratívák vizsgálatából összességében kimutatható, hogy az orosz-ukrán háborúval kapcsolatos magyar társadalmi és kormányzati álláspont megváltoztatása érdekében rendkívül erős külső befolyásolási kísérletek zajlanak a magyar nyilvánosságban, amelyekhez számos hazai politikai szereplő és médiatermék is jelentősen hozzájárul, ráadásul ezek a narratívák legerősebben a médiában és a közösségi platformokon fejtik ki hatásukat.

Mindkét narratíva jelenléte veszélyt jelent Magyarország szuverenitására, ugyanis társadalmilag polarizáló hatásúak, valamint a háború eskalációjának és Magyarországra való kiterjedésének kockázatát hordozzák magukban.

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

2. EURÓPAI KONTEXTUS

Az európaiakat ma leginkább az Ukrajnában zajló háború foglalkoztatja, a fegyveres konfliktus lehetséges következményei, eskalációja miatt aggódnak — derült ki az Európai Bizottság megbízásából idén tavasszal készített közvélemény-kutatásból.¹ **Majdnem minden második uniós állampolgár úgy érzi, a jövőről alkotott képét ma leginkább Oroszország Ukrajna elleni inváziója árnyékolja be.** A megkérdezettek több mint harmada szerint az EU legfontosabb feladata ma az, hogy reagáljon az ukrajnai eseményekre.

Míg a harmadik éve tartó háború jelentőségét illetően alapvető konszenzus uralkodik az európai közvéleményben, **eltérések figyelhetők meg annak kapcsán, hogy az egyes tagországok polgárai milyen lépéseket várnak az Európai Uniótól, illetve nemzeti kormányuktól az elhúzódó válsághelyzet kezelésére, valamint különbségek észlelhetők abban is, az európaiak hogyan értékelik az eddigi intézkedéseket.**² A háború sújtotta áldozatoknak nyújtott humanitárius segélyek küldését és a háborús menekültek befogadását a legtöbben még ma is helyeslik – ezeknek a lépéseknek az unió legtöbb országában 80 százalék körüli a támogatottságuk. Az Oroszország elleni gazdasági szankciók³, Ukrajna EU-tagjelölti státusza⁴, és főként az Ukrajnának nyújtott pénzügyi segélye⁵, valamint a fegyverszállítmányok⁶ kérdésében – azaz a háború folytatását eredményező lépések kapcsán – Európa ennél jóval megosztottabb képet mutat.

Tíz tagállamban – köztük Magyarországon is – többségben vannak azok, akik ellenzik a felvetést, hogy az EU fegyvereket vegyen és szolgáltatson Ukrajnának.

¹Az Európai Bizottság megbízásából idén áprilisban készített, 101. számú standard Eurobarométer felmérése a háború miatti félelmek európai szintű erősödését mutatja. Míg tavaly tavasszal még a bevándorlás problémája aggasztotta leginkább az európai polgárokat (28 százalékuk vélte úgy, hogy ez az unió előtt álló legfontosabb kérdés; az orosz-ukrán háborút csak a megkérdezettek 27 százaléka jelölte meg), idén áprilisban már a válaszadók 42 százaléka az ukrajnai háborút jelölte meg az unió előtt álló legnagyobb kihívásként. Forrás: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3216>

²Az Eurobarométer felmérése szerint tavaly ősz óta tovább csökkent azok aránya, akik alapvetően elégedettek az EU háborúval kapcsolatos eddigi lépéseivel, de még mindig ők vannak többségben (a válaszadók 55 százaléka a 27 tagország átlagát tekintve, és 55 százaléka Magyarországon). A válaszadók többsége saját nemzeti kormányának eddigi intézkedéseivel is elégedett (a válaszadók 52 százaléka az unió egészében, 59 százalék Magyarországon).

³Uniós szinten 72 százalék részben vagy egészben helyesli (nincs változás tavaly ősz óta), Magyarországon 57 százalék, de ennél is alacsonyabb a támogatottsága Cipruson (40%), Bulgáriában (46%), Szlovákiában (54%) és Finnországban (56%). Id: Eurobarométer.

⁴Uniós szinten 60 százalék részben vagy egészben helyesli (1 százalékponttal kevesebb, mint tavaly ősszel), Magyarországon 42 százalék, de ennél is alacsonyabb Csehországban (37%). (Cipruson és Bulgáriában a magyaréval azonos arányban támogatják ezt a kérdést). Id: Eurobarométer.

⁵Uniós szinten 70 százalék részben vagy egészben helyesli (nincs változás tavaly ősz óta), Magyarországon 56 százalék, de ennél is alacsonyabb az intézkedés támogatottsága Csehországban (52%) és Bulgáriában (47%). Id: Eurobarométer.

⁶Uniós szinten 60 százalék részben vagy egészben helyesli (nincs változás tavaly ősz óta), Magyarországon 45 százalék, de ennél is alacsonyabb Szlovákiában (40%), Bulgáriában (32%), Finnországban (38%), Cipruson (32%), valamint Szlovéniában (38%). Id: Eurobarométer.

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

3. A MAGYAR KÖZVÉLEMÉNY ÁLLÁSPONTJA

A magyar közvélemény álláspontja a háború kitörése óta változatlan. A lakosság kétharmada (63 százalék) azon az állásponton van, hogy Magyarországnak semmilyen formában nem kellene támogatnia Ukrajnát – derült ki a Political Capital 2022 októberében készített reprezentatív kutatásából.⁷

A hazai közvélemény-kutatások azt tükrözik, hogy a magyar társadalom valós fenyegetésként éli meg a keleti szomszédunknál dúló háborút.

A Nézőpont Intézet 2023 elején végzett közvélemény-kutatásából⁸ az derül ki, hogy minden második ember (49 százalék) úgy gondolja, a szomszédban dúló háború évekig el fog húzódní. Minden harmadik ember (32 százalék) egyenesen a konfliktus eszkalációjától tart a Magyar Társadalomkutató felmérése szerint.⁹ Az IDEA Intézet 2023 márciusában végzett reprezentatív felmérésében¹⁰ a megkérdezettek negyede (24 százalék) leginkább amiatt aggódik, hogy az orosz-ukrán háború atomháborúvá fajul. Tízből kilencen (89 százalék) azon az állásponton vannak, hogy a háborút azonnal le kell zárni – állapította meg a Századvég 2023. novemberi felmérése.¹¹ Az Alapjogokért Központ idén áprilisban végzett kutatása szerint a magyarok túlnyomó többsége (83 százalék) elutasítja azt, hogy európai katonákat küldjenek Ukrajnába.¹²

⁷Political Capital, *Milyenek látják a békéhez vezető utat a magyarok?*, 2022. november 22. Forrás: https://politicalcapital.hu/hirek.php?article_read=1&article_id=3114

⁸Nézőpont Intézet, *A magyarok békét akarnak, de nem látják a háború végét*, 2023. február 3. Ugyanez a kutatás azt is megmutatta, hogy a magyar választók négyötöde (78 százalék) azonnali fegyvernunyugvást látna szükségesnek Ukrajnában. Az erről való vélekedést ráadásul még a politikai hovatartozás sem befolyásolja jelentősen, hiszen a baloldali szavazók közel kétharmada (63 százalék) is egyetért a tűzszünet szükségével, míg a kormánypártok szavazói körében 91 százalékos az ezzel való egyetértés. Forrás: <https://nezopont.hu/a-magyarok-beket-akarnak-de-nem-latjak-a-haboru-veget/>

⁹Magyar Társadalomkutató Kft., *A magyarok nem várnak javulást az ukrajnai háború hevesességében a közeljövőben*, 2024. május. Forrás: <https://tarsadalomkutato.hu/a-magyarok-nem-varnak-javulast-az-ukrajnai-haboru-hevessegeben-a-kozeljovoben/>

¹⁰IDEA Intézet, *Az orosz-ukrán háborúval kapcsolatos vélemények a hazai felnőtt népesség körében, 2023. júliusban és márciusban elvégzett, a magyarországi felnőtt népességre nézve reprezentatív, kérdőíves felmérés*, 2023. május. Forrás: <https://www.ideaintezet.hu/uploads/docs/38/az-orosz-ukra--n-ha--boru--val-kapcsolatos-ve--leme--nyek-a-hazai-felno--tt-ne--pesse--g-ko--re--ben-ideainte--zet-2023-ma--jus.pdf>

¹¹Századvég, *Az európaiak az orosz-ukrán háború lezárását várják el vezetőiktől, nem annak finanszírozását*, 2023. november 2. Forrás: <https://szazadveg.hu/cikkek/az-europaiak-az-orosz-ukran-haboru-lezarasat-varjak-el-vezetoiktol-nem-annak-finanszirozasat/>

¹²Alapjogokért Központ, *A magyar közvélemény a béke és nem a háború pártján áll*, 2024. április 17. Forrás: <https://alapijogokert.hu/kutatasaink/a-magyar-kozvelemeny-a-beke-es-nem-a-haboru-partjan-all>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

4. A MAGYAR KORMÁNY ÁLLÁSPONTJA

A magyar kormány és a magyar miniszterelnök álláspontja az orosz-ukrán háború 2022. februári kirobbanásától kezdve változatlan. A háború első napjaiban Orbán Viktor így fogalmazott: *„Európai uniós és NATO-szövetségeseinkkel együtt elítéljük Oroszország katonai fellépését.”*¹³ A magyar kormány illegitimnek tartja Oroszország háborúját Ukrajna ellen, és a konfliktus első napjától kezdve megnyitotta a határait a háborús menekültek előtt.¹⁴

A magyar kormányzat álláspontja – a közvéleménnyel összhangban – a tűzszüneti tárgyalások azonnali megkezdésének szükségességére és a békére épül. A kormányfő 2023 márciusában a Kossuth Rádióban adott interjújában úgy fogalmazott: *„Oda kellene eljutni a világnak, és oda kellene eljuttatni a megtámadott Ukrajnát és a támadó Oroszországot, hogy legyen tűzszünet, ne haljon meg több ember, és ha van tűzszünet, akkor van esély arra, hogy kigondolják a béketárgyalások kereteit.”*¹⁵ 2024. március 15-én a nemzeti ünnep keretében tartott beszédében a miniszterelnök kijelentette: *„Mi itt, Budapesten ismerjük a háborút. Halottak százezrei, hadirokkantak, özvegyek, árvák, lerombolt hidak, bombatölcsérek, földönfutóvá tett emberek tízezrei. Egy emberöltő és egy nemzedék élete ment rá az utolsó háborúra. Magyarország csak a békével járhat jól. Nem kérünk a háborúból!”*¹⁶ A 2024-es önkormányzati és európai parlamenti választások előtt megrendezett „Békemeneten” elhangzott beszédében Orbán Viktor azt mondta: *„Ha azt akarjuk, hogy a háború ne érjen utol, akkor elejét kell venni. Most! Ezt a békét nem lehet fegyverekkel kivívni. Ennek a háborúnak nincs megoldása a harcmezőn. Ott csak halottak vannak és pusztulás. Tűzszünet kell, és tárgyalni kell.”*¹⁷

A magyar kormányzat állásfoglalása – a miniszterelnök, és vele együtt a kormány tagjainak öndefiníciója szerint – szuverenista és magyar-központú,^{18,19} a magyar érdekeket pedig rövid és hosszú távon is a béke szolgálja

¹³ „Számunkra a magyar emberek biztonsága a legfontosabb” címmel Orbán Viktor magyar miniszterelnök hivatalos Facebook-oldalán közzétett videó-bejegyzés, 2022. február 24. Forrás: https://fb.watch/sT_UGUxKPL/

¹⁴ „A kik Ukrajnából jönnek, biztosak lehetnek abban, hogy itt barátok fogják őket fogadni. Magyarország barátja Ukrajnának és az ukrán embereknek is” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök az M1 közszolgálati csatornának adott rendkívüli interjújában, 2022. február 28-án. Forrás: <https://fb.watch/sU0oacvLLW/>

¹⁵ Orbán Viktor a Kossuth Rádióban, 2023. március 31. Forrás: <https://youtu.be/3S-HzmlE6lk>

¹⁶ Orbán Viktor ünnepi beszéde az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 176. évfordulóján, 2024. március 15. Forrás: <https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-unnepi-beszede-az-1848-49-es-forradalom-es-szabadsagharc-176-evfordulojan/>

¹⁷ Orbán Viktor beszéde a „Békemeneten”, 2024. június 1. Forrás: <https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-beszede-a-bekemeneten/>

¹⁸ „A háborús inflációra és az elszabaduló energiaárakra egyetlen megoldás van: a béke. Magyarország békét akar. Felhasználva az ENSZ adta lehetőségeket, ezt elmondtam Szergej Lavrov kollégámnak is, sajnos mindezt egyedüli EU-s külügyminiszterként” – írta Szijjártó Péter külügyminiszter a hivatalos Facebook-oldalán, 2022. szeptember 23-án. Forrás: <https://www.facebook.com/share/CpFmUf8Hzy7HibNr/>

¹⁹ „Háború vagy béke! Ez a legfontosabb tétje a holnapi választásnak! Aki a baloldalra szavaz, a háborúba sodródást kockáztatja! Magyarország békéjét és biztonságát csak a Fidesz tudja megőrizni!” – írta Gulyás Gergely miniszterelnökséget vezető miniszter a hivatalos Facebook-oldalán, 2022. április 2. Forrás: <https://www.facebook.com/share/aNhlvAvv2Tcfae6D/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

5. A HÁBORÚS NARRATÍVÁK ISMERTETÉSE

A magyar nyilvánosságban az elmúlt években két, a közvéleménnyel és a kormányzati állásponttal is szembemenő külföldi háttérű háborús narratíva jelent meg. Az európai és amerikai háborúpárti erők által hangoztatott, valamint az orosz állami narratíva.

Ezekben közös, hogy **saját háborús tevékenységüket igyekeznek igazolni, és azt próbálják elhíttetni a magyar közvéleménnyel, hogy egyik vagy másik fél sikere előnyös lesz Magyarországnak és a magyar társadalom számára.**

a) A nyugati háborúpárti narratíva

Az európai és amerikai háborúpárti erők narratívájának célja, hogy rábírja a magyar közvéleményt a háborúpárti célokkal és érdekekkel való azonosulásra. Ennek a narratívának az egyik alapállítása, hogy Oroszország nem csak Ukrajnára, hanem „az európai kontinensre, sőt, az egész világ biztonságára komoly katonai fenyegetést jelent”²⁰, Európának ezért „nemcsak érdeke, de erkölcsi kötelessége is”²¹ segítséget nyújtani Ukrajnának. Az európai és amerikai háborúpárti narratíva képviselői azt állítják, hogy a háború lezárásához „nem a békéről szóló diplomáciai tárgyalásokon keresztül, hanem Ukrajna katonai támogatásával”²² juthatunk el, egy tűzszüneti megállapodás pedig a jelenlegi helyzetben „Oroszország győzelmét jelentené”²³, amit elfogadhatatlannak tartanak. Ha a kontinens országai nem megfelelően reagálnak az orosz fenyegetésre, és nem adnak elég támogatást Ukrajnának, akkor Moldova, Románia, Lengyelország és Litvánia lehet az orosz agresszió következő áldozata.²⁴ A narratívát megalapozó politikusi nyilatkozatok hangsúlyozzák, hogy ennek megelőzése érdekében minden lehetséges eszközzel támogatni kell Ukrajnát, „az Európai Uniónak és az egyes tagországoknak fokozniuk kell védelmi beruházásaikat, bővíteniük kell a védelmi szektor kapacitásait és meg kell erősíteniük hadseregüket”.²⁵

²⁰Charles Michel: „If we want peace, we must prepare for war”, *Euractiv*, 2024. március 19. Forrás: <https://www.euractiv.com/section/defence-and-security/opinion/if-we-want-peace-we-must-prepare-for-war/>

²¹„Keynote speech by President von der Leyen at the opening ceremony of the Ukraine Recovery Conference”, *European Commission: Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations*, 2022. július 4. Forrás: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/news/keynote-speech-president-von-der-leyen-opening-ceremony-ukraine-recovery-conference-2022-07-04_en

²²„What future for the European foreign policy?”, *Conversation between Josep Borrell Fontelles, High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy and Vice-President, European Commission and Méabh McMahon, European affairs correspondent, Euronews at the Institutional opening of the 13th edition of the State of the Union Conference: Building Europe in times of uncertainty*, 2023. május 5. Forrás: https://www.youtube.com/live/ry108c5A_CA?si=vf9vJoGyncFN0cZE

²³„Speech by Prime Minister Mark Rutte at the United Nations General Assembly”, *Government of the Netherlands*, 2023. szeptember Forrás: <https://www.government.nl/documents/speeches/2023/09/22/speech-pm-rutte-un-general-assembly>

²⁴„Emmanuel Macron on how to Rescue Europe”, *The Economist*, 2024. május 2. Forrás: <https://www.economist.com/europe/2024/05/02/how-to-rescue-europe>

²⁵„Estonian president: NATO and EU can't carry on like it's peacetime”, *Politico.eu*, 2024. február 19. Forrás: <https://www.politico.eu/article/estonia-alar-karis-president-nato-and-eu-cant-carry-on-like-its-peacetime/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Gyávának bélyegzik azokat, akik úgy vélik, a békére akár kompromisszumok árán is, de mindenképpen szükség van,²⁶ azt állítva róluk, hogy csak „*Putyin követeléseinek próbálnak eleget tenni.*”²⁷ Az európai és amerikai háborús narratíva képviselői figyelmeztetnek: az Európai Uniónak mentálisan készen kell állnia arra, hogy „*határai és területe biztonságáért harcoljon.*”²⁸ Az ilyen megszólalásokban rejlő eszkalációs kockázatot tovább erősítik azok a nyilatkozatok is, amelyek előkészítik a nukleáris fegyverek telepítését a NATO keleti határára.^{29,30} A konfliktus kiterjedésének lehetőségét nyitják meg az olyan – az EU és a NATO által még a háború elején kijelölt „vörös vonal” átlépését indikáló – kijelentések is, amelyek európai,³¹ illetve NATO-csapatok bevetését szorgalmazzák az ukrán fronton,³² valamint a NATO-tagországok által szolgáltatott fegyverek bevetését Oroszország területén.³³

Az európai és amerikai háborúpárti narratíva képviselői az Ukrajnában dúló fegyveres konfliktus megnyugtató lezárásának azt tartanák, ha „*Oroszország több kisebb országra szakadna, amelyek egyenként kevesebb hatalommal és ambícióval rendelkeznek,*”³⁴ vagy egyenesen megszűnne létezni.³⁵

De ugyanennek az álláspontnak a visszhangja jelenik meg azokban a háború veszélyeit relativizáló kijelentésekben is, amelyeket a magyar többségi közvéleményhez igazítottak azzal a céllal, hogy a kormányzat, a miniszterelnök álláspontját hiteltelenítsék.

Ezzel egyidejűleg legitimálják a nyugati háborúpárti narratíva szinte minden állítását, miközben elkerülik azt, hogy egyértelműen szembehelyezkedjenek a magyar közvélemény nagyobb, háborúellenes részével.

²⁶ „Déplacement du Président de la République à Prague”, *Elysée*, 2024. március 4. Forrás: <https://www.elysee.fr/front/pdf/elysee-module-22528-fr.pdf>

²⁷ „Speech of the President of the Republic Petr Pavel in the European Parliament's Chamber of Deputies”, *Prague Castle: President of the Czech Republic*, 2023. április 10. Forrás: <https://www.hrad.cz/en/president-of-the-cr/current-president-of-the-cr/public-addresses-and-interviews/speech-of-the-president-of-the-republic-petr-pavel-in-the-european-parliaments-chamber-of-deputies-17390#from-list>

²⁸ „Eine solche Situation haben wir seit 1945 nicht mehr erlebt”, *Welt*, 2024. március 29. Forrás: <https://www.welt.de/politik/ausland/plus250794504/Donald-Tusk-Eine-solche-Situation-haben-wir-seit-1945-nicht-mehr-erlebt.html>

²⁹ „Zapytaliśmy Andrzeja Dudę, czy Polskę czeka wojna? Wprost powiedział, co myśli o słowach Tuska”, *Fakt*, 2024. április 22. Forrás: <https://www.fakt.pl/polityka/amerykanie-pytali-andrzej-dude-o-nuclear-sharing-zglosilem-nasza-gotowosc/g79lhxx>

³⁰ „Kristersson öppnar för kärnvapen på svensk mark i krigstid”, *Sverige Radio: P1 Morgon*, 2024. május 13. Forrás: <https://sverigesradio.se/artikel/kristersson-oppnar-for-karnvapen-pa-svensk-mark>

³¹ „Emmanuel Macron on how to Rescue Europe,” *The Economist*, 2024. május 2. Forrás: <https://www.economist.com/europe/2024/05/02/how-to-rescue-europe>

³² „Radosław Sikorski dla europejskich gazet: Polska jest niczym mina przeciwczołgowa”, *Gazeta Wyborcza*, 2024. május 28. Forrás: <https://wyborcza.pl/7,75399,31007725,radoslaw-sikorski-dla-europejskich-gazet-polska-z-punktu-widzenia.html>

³³ „Pressekonferenz des Bundeskanzlers und des französischen Präsidenten Emmanuel Macron”, *Die Bundesregierung*, 2024. május 28. Forrás: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/mediathek/video-meseberg-pk-scholz-macron-2288846>

³⁴ „EDF head: Russia should dissolve into many small countries with less power”, *ERR*, 2024. április 27. Forrás: <https://news.err.ee/1608961640/edf-head-russia-should-dissolve-into-many-small-countries-with-less-power>

³⁵ Edgars Rinkēvičs, „Russia delenda est”, *X.com*, 2024. március 15. Forrás: <https://x.com/edgarsrinkevics/status/1768533827897397433>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

b) Az orosz háborúpárti narratíva

Az állami orosz narratíva egyrészt az Ukrajna elleni agresszió erkölcsi és történelmi legitimitását próbálja felépíteni: jogalapot akar teremteni a háborúhoz az európai – ezen belül a magyar – közvéleményben. Másrészt az elrettentés taktikájára épít.

Az orosz legitimációs narratívát leginkább Putyin elnök nyilatkozataiból ismerhette meg a magyar nyilvánosság, amelyet a háború kitörése előtt és után több alkalommal is kifejtett (ebből talán a legjelentősebb a Tucker Carlson által készített kétórás interjú).³⁶ Ennek része az a történelmi okfejtés, miszerint Ukrajna egy „*mesterséges állam*”, amelyet Sztálin akaratából hozott létre a Szovjetunió.³⁷ Vlagyimir Putyin szerint valójában Ukrajna az orosz nép bölcsője, az itt élők többségében oroszok, akiket a történelem során több hullámban próbáltak leválasztani az orosz nemzetről. Érvéle szerint az „Euromajdan” utáni fegyveres konfliktusban (amely egy több hónapon át elhúzódó Oroszország-ellenes tüntetéssorozat volt 2013. november vége és 2014. február között) megerősödő és hatalomra kerülő ukrán „*náci erők*” veszélyt jelentettek az ország keleti és déli területein élő orosz nemzetiségű lakosokra, velük szemben jogsértéseket, erőszakot és népiertást követtek el^{38,39}, így Oroszországnak kötelessége támogatni az időközben létrejött szakadár államokat.⁴⁰ Az orosz elnök szerint Oroszországot belekényszerítette a háborúba a folyamatos keleti NATO bővítés, az „*ukrajnai puccs*”, a minszki megállapodás „*felrúgása*”.⁴¹ Az orosz állami álláspont szerint Oroszország jogos háborút vív (az orosz elnök a szerint „*különleges hadműveletet folytat*”)⁴², amely az orosz lakosság védelmében zajlik, és Oroszország biztonságpolitikai igényeit hivatott rendezni.

³⁶Vlagyimir Putyin és Tucker Carlson interjúja magyarul, 2024. február 6. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=X86K9ed0vQw&t=3065s>

³⁷„Minden okunk megvan arra, hogy megerősítsük, hogy Ukrajna egy mesterséges állam, amelyet Sztálin akaratából alakítottak ki.” – Vlagyimir Putyin és Tucker Carlson interjúja magyarul (teljes), 2024. február 6. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=X86K9ed0vQw>

³⁸„A katonai művelet célja a helyi lakosság védelme, amely az elmúlt nyolc évben bántalmazást és népiertást szenvedett el a kijevi rezsimtől.” Russia-Ukraine crisis: Putin orders military operation in Ukraine, 2022. február 24. Forrás: <https://youtu.be/asuhx16wW0>

³⁹„Elkezdtek üldözni azokat, akik nem fogadták el a puccsot. (...) Ők teremtették meg a Krím fenyegetését, amelyet a védelmünk alá kellett vennünk. Ők indították el 2014-ben a háborút a Donbasszban, ahol repülőgépeket és tüzérséget vetettek be a civilek ellen. Ekkor kezdődött minden.” – Vlagyimir Putyin és Tucker Carlson interjúja magyarul (teljes), 2024. február 6. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=X86K9ed0vQw&t=3065s>

⁴⁰„Nem hagyhattuk magára a hittestvéreinket, az orosz nép egy részét ezzel a hadigépezettel szemben.” – Vlagyimir Putyin és Tucker Carlson interjúja magyarul (teljes), 2024. február 6. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=X86K9ed0vQw&t=3065s>

⁴¹„A kisujjunkt sem gondoltuk volna megmozdítani, ha nem történtek volna véres fejlemények a Majdanon. Mert egyetértettünk azzal, hogy a Szovjetunió összeomlása után a határainknak a volt uniós köztársaságok határai mentén kell húzódnia. Ezzel egyetértettünk, de a NATO bővítésével soha nem értettünk egyet, sőt, abban sem, hogy Ukrajna a NATO-ban legyen. (...) Évtizedeken keresztül kértük, hogy ne tegyék ezt, ne tegyék azt. És mi váltotta ki a legutóbbi eseményeket? Először is, a jelenlegi ukrán vezetés kijelentette, hogy nem fogja végrehajtani a minszki megállapodásokat.” – Vlagyimir Putyin és Tucker Carlson interjúja magyarul (teljes), 2024. február 6. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=X86K9ed0vQw&t=3065s>

⁴²„Úgy határoztam, hogy egy különleges katonai műveletet indítok”, Russia-Ukraine crisis: Putin orders military operation in Ukraine, 2022. február 24. Forrás: <https://youtu.be/asuhx16wW0>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Oroszország nem fog atomfegyverrel csapást mérni Ukrajnára, ehelyett az orosz csapatok célpontjai Oroszország ellenségeinek fővárosai és azok kormányzati negyedei lesznek.⁴³ Szergej Rjabkov orosz külügyminiszter-helyettes a Lengyelországba telepítendő nukleáris fegyverekről azt mondta, azok Oroszország számára célponttá válnak.⁴⁴ A külügyminiszter, Szergej Lavrov pedig az Ukrajna területén tevékenykedő francia katonákat nevezte az orosz fegyveres erők számára „legitim célpontnak”.⁴⁵

6. A MAGYAR POLITIKAI SZEREPLŐK HÁBORÚPÁRTI NYILATKOZATAI

A háború kirobbanása óta mindkét narratíva visszaköszön hazai politikusi nyilatkozatokból. Ezek komoly kockázatokat jelentenek a nemzeti szuverenitás szempontjából.

a) A nyugati háborúpárti narratívát erősítő nyilatkozatok

Az európai és amerikai háborúpárti erők által képviselt narratívák a hazai közvéleményben való elterjedését olyan politikusi nyilatkozatok alapozták meg, amelyek szinte szóról szóra megismételték a nyugat-európai kijelentéseket.

Dobrev Klára, a Demokratikus Koalíció EP-képviselője a *Partizánnak* adott interjújában például arról beszélt, hogy Vlagyimir Putyin „a volt szovjet birodalmat akarja újraépíteni,” majd hozzátette: „Nem gondolnám, hogy Ukrajna a végső célja.”⁴⁶

Cseh Katalin, a Momentum EP-képviselője például azt állította, hogy a magyar miniszterelnök Európában magára maradt az álláspontjával, amellyel elzárkózik a Nyugatról érkező fegyverforgalomtól, miközben „egyértelmű, hogy a NATO-nak segítenie kell Ukrajnának avval, hogy megkapják azokat a fegyvereket, amivel meg tudják vívni ezt a háborút.”⁴⁷ A politikus később hozzátette: „Ukrajna és az ukrán emberek nemcsak saját országukat és városaikat védik, hanem az egész európai civilizációt is, így mindent meg kell tennünk, hogy véget vessünk Putyin háborújának.”^{48,49}

⁴³„Medvedev gives warning amid talk of deploying Western troops to Ukraine”, TASSZ, 2024. május 6. <https://tass.com/politics/1784091>

⁴⁴„Potential nuclear facilities in Poland to be military target for Russia – senior diplomat”, TASSZ, 2024.04.25. <https://tass.com/politics/1780293>

⁴⁵„Russia views any French military personnel in Ukraine as fair game – Lavrov”, TASSZ, 2024.06.04. <https://tass.com/politics/1797911>

⁴⁶„Mondtam már, hogy 12 év Orbán után hiszek a koalíciós kormányzásban?”, *Partizán 60'*, 2022. február 27. Forrás: <https://www.youtube.com/live/UBZvibeEK6c?si=85LRtgZ6ETw-BQIY>

⁴⁷Cseh Katalin: Egyértelmű, hogy Ukrajnának fegyvereket kell kapnia”, *Híradó.hu*, 2022. március 3. Forrás: <https://hirado.hu/belfold/cikk/2022/03/22/cseh-katalin-egyvertelmu-hogy-ukrajnanak-fegyvereket-kell-kapnia>

⁴⁸Cseh Katalin európai parlamenti képviselő hivatalos Facebook-oldalán megjelent bejegyzés, 2022. április 20. Forrás: <https://www.facebook.com/share/kgL1RTXnAqeGnmwj/>

⁴⁹Ezt a kijelentést ismételte meg Fekete-Győr András hivatalos Facebook-oldalán, amikor azt írta: „az ukrán emberek mindannyiunk békéjéért és szabadságáért harcolnak Putyin elnyomó rezsimjével szemben.” 2022. november 1. Forrás: <https://www.facebook.com/share/VTAZNPwJNdkAGnzX/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Párttársa, Donáth Anna az ATV-n arról beszélt: Oroszország egész Európa békéjét fenyegeti, Magyarország pedig nem tehet úgy, „*mintha a háború nem a mi morális kötelességünk is lenne.*”^{50,51} A Jobbik alelnöke, Potocskáné Kőrösi Anita már a 2022-es parlamenti választások előtt arról beszélt, hogy pártja NATO-katonákat küldene az ukrán frontra.⁵²

Tordai Bence, a Párbeszéd-ZÖLDEK országgyűlési frakcióvezetője 2022 áprilisában kijelentette: Ukrajnában „*bizonyított háborús bűncselekmények történnek, több helyen szervezett népirtás folyik*”, majd azt követelte, hogy Magyarország is „*kezdje meg a direkt fegyverszállításokat*” Ukrajnába.⁵³ Karácsony Gergely, a párt korábbi társelnöke, Budapest főpolgármestere egy interjúban arról beszélt, hogy a tüzszüneti és békejavaslatok kétségbe vonják „*azt a jogot, hogy egy ország megvédhesse a saját területét*”, majd hozzátette: „*ezen az áron nem lehet békét teremteni*”.⁵⁴

Ennek a narratívának a képviselői az Európai Bizottság politikai értékek és az átláthatóság koordinációjáért felelős alelnökének, Věra Jourovának a magyar kormányval szemben megfogalmazott vádját is gyakran ismétlik, miszerint Magyarországon – ellentétben a legtöbb európai országgal – nem az ellenzéki pártok vagy parlamenten kívüli politikai csoportok azok, akik az orosz állami narratívát terjesztik, hanem maga a kormány⁵⁵, amely összejátszik Oroszországgal⁵⁶, békepárti álláspontja valójában az orosz érdekek kinyilvánítása,⁵⁷ a magyar miniszterelnök pedig – például Róna Péter, a Jobbik-Konzervatívok EP-listavezetője szerint – „*az Európát fenyegető háborús agresszor szárnysegédje*”.⁵⁸

Ezeket az idézett nyilatkozatok mellett megjelent ennek a narratívának egy, a magyar közvélemény többségi álláspontjához adaptált változata is, amely szerint Európában senki nem akar háborút, és a magyar társadalom félelmeivel ellentétben nincs valós eskalációs kockázat.

⁵⁰Donáth Anna az európai parlamenti listavezetők vitáján, ATV, 2024. június 1. Forrás: https://www.youtube.com/live/DGVQr6b0xGo?si=QFa9YOWc_FhuLtc

⁵¹Ehhez hasonló megállapítást tett a Demokratikus Koalíció elnöke, Gyurcsány Ferenc is, aki hivatalos Facebook-oldalán 2023. február 24-én azt írta: „*Biztonsági és becsületbeli kötelesség Ukrajna támogatása.*” Forrás: <https://www.facebook.com/share/QRCPF2GafUbXP6MX/>

⁵²„A Jobbik alelnöke beismerte: a baloldal magyar katonákat küldene Ukrajnába”, *Híradó.hu*, 2022. március 14. Forrás: <https://hirado.hu/belfold/cikk/2022/03/14/a-jobbik-alelnoke-beismerte-a-baloldal-magyar-katonakat-kuldene-ukrajnaba>

⁵³„Tordai Bence: Ideje megindítani a fegyverszállításokat Ukrajnának”, *Híradó.hu*, 2022. április 17. Forrás: <https://hirado.hu/belfold/cikk/2022/04/17/tordai-bence-ideje-meginditani-a-fegyverszallitasokat-ukrajnának>

⁵⁴„Halvány dunsztunk nincs arról, hogy a Tisza Párt mit képvisel. Hogy legyen gyaloghíd a Dunán?”, *Mérce*, 2024. június 6. Forrás: <https://merce.hu/2024/06/06/halvany-dunsztunk-nincs-arrol-hogy-a-tisza-part-mit-kepvisel-hogy-legyen-gyaloghid-a-dunan/>

⁵⁵„Brussels Playbook: Commission VP warns of Russian propaganda”, *Politico.eu*, 2024. február 28. Forrás: <https://www.politico.eu/newsletter/brussels-playbook/commission-vp-seeks-to-steel-eu-against-election-interference/>

⁵⁶„*He amikor ömlik a hazugság, akkor azt kell mondani, hogy nem, senki nem akar háborút. Ennek a háborúnak akkor lesz vége, ha Orbán Viktor elvétől a főnökéhez, Putyinhoz vagy Szijjártó az övéhez, Lavrovhoz, és azt mondja neki, hogy kedves Vlagyimir, légy szíves, vagy Szergej, légy szíves, fejezzétek be a háborút.*” – Dobrev Klára az EP-választásról: az unió egyik legfontosabb feladata a stratégiai autonómia kialakítása lesz”, *Infostart*, 2024. június 3. Forrás: <https://infostart.hu/interju/2024/06/03/dobrev-klara-az-ep-valasztasrol-az-unio-egyik-legfontosabb-feladata-a-strategiai-autonomia-kialakitasa-lesz>

⁵⁷„*Orbán azért mérgezi háborús hangulattal az országot, mert mára csak a mérgekeverő szerepe maradt neki.*” Gyurcsány Ferenc hivatalos Facebook oldala, 2024.05.30. Forrás: <https://www.facebook.com/gyurcsanyf/posts/pfbid07hJMBgT1S4jCjdiWkTLW7Hiik8sTnob3U6hoRYafjVZb7qoWBjhtp4bsqmwgeJQI>

⁵⁸„Orbán békéje Putyin békéje, amely Hitler hamis békejobbát idézi” címmel közzétett bejegyzés Róna Péter hivatalos Facebook-oldalán, 2024. június 3. Forrás: <https://www.facebook.com/share/V4AjXfQ7bjn7Ey41/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Ilyen relativizáló nyilatkozatot tett többek között Márki-Zay Péter volt miniszterelnök-jelölt, aki az EP-listavezetők televíziós vitáján arról beszélt: *„Magyarországon senki nem akar háborút, Magyarország békepárti, és az Európai Unió 27 tagországából 26 megszavazott egy béketervet, az egyetlen egy valaki, aki ezt megakadályozta, megvétőzta Szijjártó Péter volt a Fidesz képviselőjében.”*^{59,60}

A Demokratikus Koalíció európai parlamenti képviselője, Dobrev Klára ezzel párhuzamosan az európai katonák ukrán frontra küldésének kérdését az *Inforádió*nak adott interjúban így kommentálta: *„Ilyen típusú tervek, komolyan vehető tervek nincsenek.”*⁶¹ A DK-MSZP-Párbeszéd EP-listavezetője egy hónappal később, a Partizán által rendezett választási vitán megismételte ezt a kijelentését: *„Nagyon hangosan és lassan mondom, hátha eljut a Fidesz és Orbán Viktor füléig is: nem lesz háború, magyar embereket nem visznek harcolni, minden egyéb állítás Orbán Viktor hazugsága, és ne higgyék el neki!”*⁶²

Ugyanakkor **arra is van egyértelmű példa, amikor egy politikai szereplő az orosz legitimációs narratívától jut el a veszélyek relativizálásáig.** Ilyen például Magyar Péter, a TISZA párt alelnöke, aki politikai szerepvállalása kezdetén még az orosz állami narratívával összecsengő kijelentéseket tett, majd egy a májusi, váci kampányrendezvényen a következőt mondta: *„Fenyegetik az embereket, minden pillanatban egyre erősebben. Semmi mással nem kampányolnak csak ezzel, hogyha nem ők lesznek hatalmon, nem ők nyernek a választáson, akkor itt háború lesz. Harmadik-, negyedik-, ötödik-, hatodik világháború, már nem lehet pontosan tudni.”*⁶³

Ez a narratíva-változat reagál a magyar társadalmi környezetben általánosan elfogadottá vált békepárti álláspontra, ezért tagadja az eskaláció lehetőségét, relativizálja a fegyveres konfliktus kiterjedésének kockázatát. Ezzel legitimálja az európai és amerikai háborús interpretáció szinte minden állítását, miközben elkerüli azt, hogy egyértelműen szembemenjen a magyar közvélemény nagyobb, háborúellenes tömbjével. Az orosz állami háborús narratívát képviselők például „ukrajnai biofegyverek jelenlétére”, az „Ukrajna által elkövetett népirtásra”, „Oroszország megtámadásának szándékára hivatkoznak,⁶⁴ illetve kétségbe vonják az önálló ukrán állam létjogosultságát.

⁵⁹Márki-Zay Péter az európai parlamenti listavezetők vitáján, M1 közszolgálati csatorna, 2024. május 30. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=GV7I-cASRAg>

⁶⁰Hasonló kijelentést tett Mesterházy Attila, az MSZP egykori elnöke, volt frakcióvezetője is 2023 elején az ATV vitaműsorában, ahol arról beszélt, hogy *„olyan kommunikációt oszt meg a miniszterelnök, vagy hangsúlyoznak a fideszes politikusok, amely a magyar lakosságot riogatja, hol azzal, hogy harmadik világháború lesz, hol azzal, hogy atomháború lesz.”* – „A NAP TÉMÁJA: Háború – Orbán kelet és nyugat között próbál lavírozni?”, ATV, 2023. március 3. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=aQVxMN0XQ9k>

⁶¹„Az Európai Egyesült Államok és a háborúk kora. Dobrev Klára,” *Inforádió: Aréna*, 2024. április 18. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=yMLQNgYhTyI>

⁶²„EP-listavezetők vitája: Élőben a Kongresszusi Központból”, *Partizán*, 2024. május 17. Forrás: <https://www.youtube.com/live/9evSiRUyxfM?si=ALSLYhoBqB7UUoz>

⁶³Magyar Péter, a Tisza Párt alapítójának és alelnökének beszéde egy váci kampányrendezvényen, 2024.05.18. Forrás: <https://fb.watch/sVKJQXgCX-/>

⁶⁴„Putyin háborús propagandáját viszi magával a parlamentbe a Mi Hazánk”, 2022. március 17. Forrás: <https://www.lakmusz.hu/putyin-haborus-propagandajat-viszi-magaval-a-parlamentbe-a-mi-hazank/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

b) Az orosz legitimációs narratívát erősítő nyilatkozatok

Az orosz állami háborús narratívát képviselők például „ukrajnai biofegyverek jelenlétére”, az „Ukrajna által elkövetett népirtásra”, „Oroszország megtámadásának szándékára hivatkoznak⁶⁴, illetve kétségbe vonják az önálló ukrán állam létjogosultságát. Ezeknek az állításoknak az elsődleges politikai megerősítése és képviselete a Mi Hazánk Mozgalom elnökétől származik, de akadnak más szereplők is, akik az orosz álláspont egyes elemeivel érvelnek.

A Mi Hazánk Mozgalom elnöke, Toroczkai László 2022-ben egy általa narrált kisfilmben kijelentette: „Ahhoz, hogy Putyin jelenlegi politikáját megértsük, tudnunk kell, hogy az uralkodó orosz szemlélet szerint az ukrán és az orosz egy nemzet, a független Ukrajnának nincs is létjogosultsága. És ebben kétség kívül van is valami.”⁶⁵ De elhangzott az az állítás is, miszerint: „az Orosz Katonai Tárca ugyanis az Ukrán Egészségügyi Minisztériumtól származó iratokat hozott nyilvánosságra. A dokumentumok megerősítik, hogy Ukrajna területén számos titkos biológia laboratórium működött, ahol biológiai fegyverek összetevőjének kifejlesztése zajlott. Igor Konasenkov vezérőrnagy szerint, a katonai célú biológiai programot az amerikai Pentagon finanszírozta.”⁶⁶ A Mi Hazánk elnöke egy beszédében kitért rá, hogy „Ukrajna törvénytelenül, és a 20. században ajándékba kapott területekből állt össze.”⁶⁷ De azt is elmondta: „nem mutatják be azokat a képsorokat, hogy mi történt 2014 óta Donbászban, nem mutatják be, hogy hány civilt öltek meg az ukránok, az ukrán hadsereg a donbászi vagy a luhanszki régióban. Ezeket a képsorokat soha senki nem fogja látni, mint ahogy azt sem, hogy az orosz hadsereg minden körbezárt város esetében próbál humanitárius folyosókat nyitni.”⁶⁸

Magyar Péter, a TISZA párt alelnöke egy internetes rádióadásban részletesen kifejtette, hogy a nyugatiak a nyersanyag és a termőföld miatt vesznek részt ukrán oldalon a háborúban, amelyet részben az orosz kisebbség sanyarú helyzete miatt indítottak az oroszok.⁶⁹ Ezzel kapcsolatban kijelentette: „pontosan tudjuk, hogyan működik az amerikai fegyverbiznisz, ha éppen iraki háború nincs vagy afganisztáni háború nincs, akkor most van ukrán háború.”⁷⁰ Hozzátette: „pontosan tudjuk, hogy miket csináltak az amerikaiak. Milyen rakétatelepítések voltak Ukrajna területén, és mindenhol. Pontosan tudjuk, hogy az amerikaiak által támogatott ukrán kormány miket csinált (...), miket tett azért, hogy egyébként az orosz anyanyelvű kisebbséget kismémmizzék és megsemmisítsék.”⁷¹ Toroczkai László és Magyar Péter ezen állításai egyértelműen korrelálnak az orosz legitimációs narratívával.

⁶⁴Az eltitkolt igazság az ukrajnai háború mögött, 2022. március 10. Forrás: <https://youtu.be/vjllWitiNOE>

⁶⁵Id.: ugyanott.

⁶⁷„Az egypólusú világrend áll a háború mögött! – a tüntetésen elhangzott beszéd”, 2022. március 4. Forrás: <https://youtu.be/75y7V6cTpol>

⁶⁸Id.: ugyanott.

⁶⁹„Magyar Péter a Megbeszéljükben: Nem vagyok Messiás, legfeljebb egy jókor jött szikra lehetek”, Klubrádió, 2024. április 12. Forrás: <https://youtu.be/0rVbmrufell>

⁷⁰Id.: ugyanott.

⁷¹Id.: ugyanott.

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

7. A HÁBORÚS NARRATÍVÁK MEGJELENÉSE A MAGYAR SAJTÓBAN

Elemzésünk során a legnagyobb elérésű, hazai online sajtótermékeket vettük vizsgálat alá. Ez alapján egyértelműen kimutatható, hogy **országos és nagy elérésű médiatermékek gyakran és sokszor tendenciózusan közvetítik valamelyik külföldi háttérű háborús narratívát olvasóik felé, publicisztikáikban megismélik azok állításait, követik azok fejlődését.** Az alábbiakban jellemző példákat mutatunk be a háborús narratívák médiamegjelenéseiből; a narratívaelemzésünk során vizsgált további cikkekből a mellékletben listáztuk a legjellemzőbb példákat.

a) A nyugati háborúpárti narratíva megjelentetése

A nyugati háború- és beavatkozáspárti narratíva már a háború kitörése előtti napokban felbukkant, és azóta is jelen van a magyar sajtóban. Megjelentek olyan publicisztikai írások, amelyek már ekkor kifejtették (és megpróbálták a magyar közvéleménybe injektálni) a nyugati háborús narratívát, felszólítva Magyarországot arra, hogy *„szövetségeseinkhez hasonlóan – fegyvereket és humanitárius segítséget kell felajánlani az ukrán kormány számára”*.⁷²

Az egyik hazai sajtótermék állandó külföldi publicistája már a tényleges fegyveres konfliktus kitörését megelőző, az Európai Tanács 2024. február elsején Ukrajna pénzügyi támogatásáról szóló döntését is így kommentálta: *„Nem tartunk ott, hogy már holnap csapatokat kellene küldenünk Ukrajnába, és pláne nem Moszkvába, de háborúban állunk [...]. Ki kell mondanunk, hogy háborúzunk, mert a Vlagyimir Putyinnal szembeni ellenállás valódi áldozatokat fog követelni.”*⁷³

Ebből az időszakból **fellelhető több olyan narratívaépítő – stilárisan egyszerre a publicisztikai és a politikai-gazdasági, illetve hadászati háttérrel elemző írások jegyeit mutató – újságcikk, amely tények, gazdasági adatok újrakeretezésével támasztja alá a nyugati háborús narratíva állításait**, ilyen és ehhez hasonló kijelentésekkel: *„könnyen belátható tehát, hogy az Ukrajnának ma nyújtott segítség nemcsak befektetés a Nyugat biztonsági jövőjébe, de a majdani újraépítés a fél világgazdaságot megmozdító konjunktúrát is ígér”*⁷⁴; vagy: *„nem szabad elfelejteni, hogy minél nagyobb lesz az orosz fenyegetés, annál több hadianyag érkezik Ukrajnába (ha a közeljövőben sikerülne valahogy takaréklángra tenni a konfliktust, akkor Kijev ingyenfegyver szempontjából sem járna rosszul).”*⁷⁵

⁷²„Ukrán–orosz konfliktus: Magyarországnak fegyverekkel kell támogatnia Ukrajnát”, *Magyar Hang*, 2022. február 1. Forrás: <https://hang.hu/publicisztika/ukran-orosz-konfliktus-magyarorszagnak-fegyverekkel-kell-tamogatnia-ukrajnat-136398>

⁷³„Bernard Guetta: Az EU egyedül is képes legyőzni Putyint”, *Magyar Narancs*, 2024. február 7. Forrás: <https://magyarnarancs.hu/publicisztika/bernard-guetta-az-eu-egyedul-is-kepes-legyozni-putyint-265468>

⁷⁴„Ukrajna támogatása és a közös honvédelem: miért nem képes az EU közös cselekvésre?,” *Magyar Narancs*, 2024. április 8. Forrás: <https://magyarnarancs.hu/publicisztika/ukrajna-tamogatasa-es-a-kozos-honvedelem-miert-nem-kepes-az-eu-kozos-cselekvésre-267053>

⁷⁵„Milyen katonai erők feszülnek egymásnak Ukrajna körül?,” *Telex*, 2022. február 23. Forrás: <https://telex.hu/kulfold/2022/02/23/oroszorszag-ukrajna-nato-katonai-ero>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Egy másik, stílusát tekintve rendkívül hasonló cikkből származó idézet is ezt a narratívát erősíti (egy eredetileg külföldön megjelent, lengyel szerző írásának teljes fordításával és publikálásával: „az egyetlen módja annak, hogy ezt a nemkívánatos – mert Moszkva következő agresszióját a legjobb esetben is csak elhalasztó – kimenetet elkerüljük, Ukrajna sürgős és nagyarányú katonai megerősítése lenne, olyan mértékben, hogy az megállítsa az orosz offenzívát.”⁷⁶)

A hazai sajtó egy része a nyugati politikusok háborús narratívaépítő nyilatkozatait is beemelte saját eszköztárába. Sorra jelentek meg a cikkek, amelyek azt taglalták, hogy Oroszország nem csak Ukrajnát, de egész Európát fenyegeti^{77,78}, vagy az Ukrajnában zajló népiirtásra, az orosz hadsereg által elkövetett háborús és emberességi elleni bűnökre hivatkozva próbálták igazolni az európai háborús készülődést.^{79,80} Emellett megjelentek olyan írások is, amelyek azt fejtegették, hogy egy esetleges tűzszünet egyedül Oroszországnak kedvezne⁸¹, ezért a háború lezárásának egyetlen megnyugtató módja Ukrajna teljes győzelme lehet.⁸²

A hazai médiumok egy része – felismerve a közvélemény háborúpárti narratívával szembeni ellenállását – igazodott a háború veszélyeit relativizáló narratívához, és azt a képet próbálta erősíteni, hogy a háború eskalációjának esélye alacsony.^{83,84,85}

Ezek a sajtótermékek főként azt az üzenetet közvetítik, miszerint a konfliktus esetében nem fenyeget az eskaláció, a világháború kirobbanásának veszélye pedig politikai érdekek mentén gerjesztett, megalapozatlan félelem.^{86,87}

⁷⁶„Ha ma nem fekézzük meg Putyin birodalmi ambícióit, a jövőben még nehezebb lesz”, *Magyar Narancs*, 2023. február 22. Forrás: <https://magyarnarancs.hu/publicisztika/ha-ma-nem-fekezzuk-meg-putyin-birodalmi-ambicioit-a-jovoben-meg-nehezebb-lesz-256543>

⁷⁷„Ungváry Krisztián: 12 orosz módszer, amelyek Orbán Viktor szerint nem jelentenek fenyegetést Európára”, *Telex*, 2022. december 21. Forrás: <https://telex.hu/velemeny/2022/12/21/ungvary-krisztian-orban-viktor-ukrajna-oroszorszag>

⁷⁸„Amikor nincsen béke – a többpólusú világrend illúziója”, *Telex*, 2022. október 16. Forrás: <https://telex.hu/velemeny/2022/10/16/usa-kina-oroszorszag-ukrajna-beke-vilagrend-egyopolusu-tobbpolusu-buda-peter>

⁷⁹„Ki lehet mondani, hogy népiirtás zajlik Ukrajnában?”, *444.hu*, 2022. április 9. Forrás: https://444.hu/2022/04/09/ki-lehet-mondani-hogy-nepirtas-zajlik-ukrajnaban?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjw9-zBhDYARIsAERjds0tTJI5H9e2EDt2kl2YRYTOrk62DmDRyBw876MdjD_toUu6fj8TsDQaApszEALw_wcB

⁸⁰„A magyarok többsége szerint az ukrajnai háború Ukrajna problémája”, *24.hu*, 2022. április 21. Forrás: <https://24.hu/belfold/2022/04/21/orosz-ukran-haboru-magyarorszag-velemeny-szankciok-ipsos/>

⁸¹„Von der Leyen: a tartós béke egy illúzió, Putyin csak fegyverkezésre használná fel a tűzszünetet”, *Portfolio*, 2024. február 28. Forrás: <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20240228/von-der-leyen-a-tartos-beke-egy-illuzio-putyin-csak-fegyverkezésre-hasznalna-fel-a-tuzszunetet-671827>

⁸²„Egyetlen megoldás a háborúra: az ukrán haderő győzelme”, *Portfolio*, 2024. március 21. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240321/politico-ez-az-egyetlen-realis-modja-annak-hogy-megbukjon-vlagyimir-putyin-676071>

⁸³„Most derült ki: Mindenki nagyon drágán megfizet Orbánék háborús veszélyhelyzete miatt”, *Nyugati Fény*, 2024. június 21. Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2024/06/21/orban-viktor-haborus-veszelyhelyzet-adok-ukrajna>

⁸⁴„Akkor van veszélyhelyzet, amikor csak a kormány akarja”, *Szabad Európa*, 2022. június 26. Forrás: <https://www.szabadeuropa.hu/a/akkor-van-veszelyhelyzet-amikor-a-kormany-csak-akarja/31869608.html>

⁸⁵„Végül is, mi a magyar álláspont a háború ügyében?”, *24.hu*, 2022. június 17. Forrás: <https://24.hu/kozelet/2022/06/17/vegul-is-mi-a-magyar-allaspon-a-haboru-ugyeben/>

⁸⁶„Atomháborúval riogat a Fidesz, de mi a helyzet valójában a frontokon?”, *Népszava*, 2024. április 20. Forrás: https://nepszava.hu/3232603_atomhaboru-fidesz-izrael-iran-ukrajna-oroszorszag-haboru-front-nepszava-hol-elunk-podcast

⁸⁷„Kit kentek meg az oroszok? A rendszert – Gyarmati István az atomháború lehetőségéről”, *Válasz Online*, 2024. május 22. Forrás: <https://www.valaszonline.hu/2024/05/22/gyarmati-istvan-nato-egyesult-allamok-ukrajna-haboru-kulpolitika-orban-gyurcsany-interju/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

Több orgánum közölte például egy ismert Oroszország-szakértő véleményét, miszerint „minden riogatás ellenére nincs világháborús veszély”.⁸⁸ Voltak olyan sajtótermékek, amelyek tovább építették ezt a gondolati sémát: „ha egy vezető világháborúval riogat, az lehet, hogy önmagában közelebb vihet a világháborúhoz”⁸⁹, utalva ezzel Orbán Viktor miniszterelnöknek egy újabb világháború kirobbanásának esélyeit illető kijelentéseire.⁹⁰ A magyar média egy része – annak ellenére, hogy számos nyugati politikus beszél a világháború veszélyéről (lásd az európai kontextust taglaló 2. fejezetet) – a „háborúval való riogatást” az előttünk álló európai parlamenti és önkormányzati választások kampányára időzített új propagandakampánynak nevezte, amelynek semmilyen alapja nincs.

Szintén visszatérő módon találkozhat a magyar közvélemény olyan cikkekkel, amelyek azt a látszatot próbálják kelteni, hogy a béketárgyalások és a mielőbbi fegyvernugvás szükségessége egyenlő lenne az orosz állásponttal, sőt Magyarország voltaképp összejátszik Oroszországgal Ukrajna és a Nyugat ellen.⁹¹ Más esetben a magyar kormányt területszerzési ambíciókkal vádolták meg, ezzel magyarázva a háború kérdésében elfoglalt álláspontját.⁹²

b) Az orosz legitimációs narratíva megjelentetése

A nyugati, háborúpárti narratíva mellett az orosz legitimációs narratíva is egyértelműen jelen van a magyar sajtóban, bár kisebb elérésű médiatermékekben hangsúlyos.^{93,94} Egyes sajtótermékek már a háború kezdete óta konzekvensen ezt a narratívát képviselik, építik cikkeikben. Mindenféle kritika nélkül ismétlik meg az orosz állami narratíva kulcselemeit az „ukrán náciokról”⁹⁵, az Ukrajnában élő oroszok ellen elkövetett népirtásról⁹⁶, és az Ukrajnában létesített biofegyvergyárakról.⁹⁷

⁸⁸„Rác András leírta, mit is csinálnának Orbán Viktorék, ha tényleg háborús veszély lenne”, *mfor.hu*, 2024. május 6. Forrás: <https://mfor.hu/cikkek/kozelet/racz-andras-leirta-mit-is-csinálnanak-orban-viktorek-ha-tenyleg-haborus-veszely-lenne.html>

⁸⁹„Ha egy politikus világháborúval riogat, az közelebb vihet a világháborúhoz?”, *Rtl.hu*, 2024.05.20. <https://rtl.hu/kulfold/2024/05/20/harmadik-vilaghaboru-politika-retorika-populizmus-orban-trump-biden-ukrajna-gaza>

⁹⁰„Orbán világháborúval riogatva vázolta fel csúsztatásokkal teli világképét”, *hvg.hu*, 2024. május 28. Forrás: https://hvg.hu/itthon/20240528_vilaghaboru-orban-viktor-bohar-daniel-konteo

⁹¹„Pressman: Magyarország továbbra is Putyin háborúját pártolja”, *RTL.hu*, 2024. június 6. Forrás: <https://rtl.hu/belfold/2024/06/06/david-pressman-magyar-kormany-putyin-haborujat-partolja>

⁹²„Buda Péter: Az elmúlt években rengeteg rubel gurult itt szét”, *Szabad Európa*, 2024.05.16. Forrás: <https://www.szabadeuropa.hu/a/buda-peter-az-elmult-evekben-rengeteg-rubel-gurult-itt-szet/32929581.html>

⁹³„Háború vagy „különleges művelet”?”, *Moszkva tér*, 2022. március 21. Forrás: <https://moszkvater.com/haboru-vagy-kulonleges-muvelet/>

⁹⁴Az *oroszhirek.hu* cikkgyűjteménye, hírfolyama az orosz-ukrán konfliktus témakörében. Forrás: <https://oroszhirek.hu/orosz-ukran-percol-percre/>

⁹⁵„Új járványtól és kísérleti oltástól nem kell félnetek jó lesz ha mindenki egyetért én nem ellenzem – Szakács Árpád írása az Erdély.ma portálnak”, *Magyar Jelen*, 2022. március 4. Forrás: <https://magyarjelen.hu/uj-jarvanytol-es-kiserleti-oltastol-nem-kell-felnetek-jo-lesz-ha-mindenki-egyertert-en-nem-ellenzem-szakacs-arpad-irasa-az-erdely-ma-portalnak/>

⁹⁶„Kabareé – az USA „náciवादaszt” küld Ukrajnába, hogy derítse fel a Sztálin szobrokat állító orosz hadsereg háborús bűneit”, *Magyar Jelen*, 2022. június 23. Forrás: <https://magyarjelen.hu/kabare-az-usa-nacivadaszt-kuld-ukrajnaba-hogy-deritse-fel-a-sztalin-szobrokat-allito-orosz-hadsereg-haborus-buneit/>

⁹⁷„Orosz vezérkari főnök: aki megosztja Ukrajnával a reptereit, az belépett a háborúba”, *Magyar Jelen*, 2022. március 7. Forrás: <https://magyarjelen.hu/orosz-vezerkari-fonok-aki-megosztja-ukrajnava-a-reptereit-az-belepett-a-haboruba/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

A hivatalos orosz állami narratívát átvéve az orosz offenzívát védekező háborúnak állítják be⁹⁸, ezzel párhuzamosan pedig azt állítják, hogy minden európai segítség szükségszerűen közelebb viszi a kontinenst egy harmadik világháborúhoz.⁹⁹

A magyar kormány álláspontját is kritikával illetik, azt sugallva, hogy a kormányzat döntései belesodorják az országot a konfliktusba.¹⁰⁰ Ez a narratíva is támadja a kormány álláspontját, de itt a vád nem Magyarország területszerzési törekvése, hanem épp ellenkezőleg, az, hogy a békepárti állásfoglalással a kormány kockára teszi Kárpátalja visszaszerzésének lehetőségét.

Mind a nyugati háborúpárti, mind az orosz legitimációs narratíva jelenléte veszélyt jelent Magyarország szuverenitására, egyúttal társadalmilag polarizáló hatású, és a háború eskalációjának, Magyarországra való kiterjedésének a veszélyét is magában hordozza.

⁹⁸„Stier Gábor: A herszoni visszavonulás orosz presztízsveszteség, nem pedig katonai vereség”, *Magyar Jelen*, 2022. november 14. Forrás: <https://magyarjelen.hu/stier-gabor-a-herszoni-visszavonulas-orosz-presztizsveszteseg-nem-pedig-katonai-vereseg/>

⁹⁹„Aki a valósággal háborúzik, az eleve vesztesre áll – interjú Vukics Ferencsel”, *Magyar Jelen*, 2022. november 19. Forrás: <https://magyarjelen.hu/aki-a-valosaggal-haboruzik-az-eleve-vesztesre-all-interju-vukics-ferencsel/>

¹⁰⁰„Belesodorhatja-e a kormány hazánkat a háborúba az EU-s pénzekért cserébe?”, *Magyar Jelen*, 2022. október 28. Forrás: <https://magyarjelen.hu/belesodorhatja-e-a-kormany-hazankat-a-haboruba-az-eu-s-penzekert-cserebe/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

8. MÓDSZERTAN

A nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi LXXXVIII. törvény 3. § ab) és ac) bekezdése előírja a Szuverenitásvédelmi Hivatal számára, hogy feltárja és vizsgálja a más állam, valamint – jogi státuszától függetlenül – külföldi szerv vagy szervezet és természetes személy érdekében végzett információk manipulálására irányuló és dezinformációs tevékenységeket, illetve a demokratikus vita, valamint az állami és társadalmi döntéshozatali folyamatok befolyásolására irányuló tevékenységeket, ideértve az állam közhatalmi feladatait gyakorló személyek döntéshozatali eljárását befolyásoló tevékenységet is.

A Szuverenitásvédelmi Hivatal – hivatkozva az Európai Tanács 2024. április 17-18-ai ülésén elfogadott következtetésére is – felhívja a magyar társadalom és döntéshozók figyelmét arra, hogy a magyar nyilvánosságban milyen információk és narratívák jelentek meg az elmúlt időszakban, amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy külföldi érdekek szerint befolyásolják a magyar közvéleményt és társadalmi döntéshozatalt. Ezen összefüggések feltárása érdekében a Szuverenitásvédelmi Hivatal folyamatosan monitorozza a nyilvánosságban megjelenő, Magyarország nemzeti szuverenitására kockázatot jelentő információkat és narratívákat.

A narratívaelemzés célja, hogy kvalitatív eszközökkel feltérképezze a magyar nyilvánosságban zajló vitákat egy-egy téma kapcsán, ezáltal bemutassa azt a közeget, amelyben a külföldi befolyásolási kísérletek azonosíthatóvá válnak. A narratívaelemzés megalapozza a Hivatal dezinformációs és médiamonitoring tevékenységét, ugyanis ezek a narratívák a hordozói a befolyásolási kísérleteket célba juttató dezinformációknak.

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

9. MELLÉKLET

Példák a nyugati háborúpárti narratíva magyar nyelvű sajtóban való megjelenésére

„Így lehetne meggyőzni Putyint, hogy fejezze be a háborút”, *Index*, 2024. június 12. Forrás: <https://index.hu/kulfold/2024/06/12/haboru-orosz-ukran-konfliktus-vlagyimir-putyin-beke/>

„Berlin jóváhagyta: német fegyvereket is bevethetnek orosz célpontok ellen”, *Index*, 2024. május 31. Forrás: <https://index.hu/kulfold/2024/05/31/haboru-orosz-ukran-konfliktus-nemetország-fegyverszállítás-nato/>

„Ukrajna szuperfegyvereket kaphat Amerikától”, *Index*, 2024. április 23. Forrás: <https://index.hu/kulfold/2024/04/23/haboru-ukrajna-amerikai-egyesult-allamok-volodimir-zelenszkij-tamogatas-segelycsomag-nagy-hatotavolsagu-raketa/>

„Washington leírta, amit még sosem, le akarja győzni Oroszországot”, *Index*, 2024. április 21. Forrás: <https://index.hu/kulfold/2024/04/21/haboru-orosz-ukran-konfliktus-amerikai-egyesult-allamok-tamogatas-oroszország-tamadas/>

„Így segíti titokban a CIA Ukrajnát a Putyin elleni háborúban”, *Index*, 2024. február 29. Forrás: <https://index.hu/kulfold/2024/02/29/haboru-orosz-ukran-konfliktus-cia-ukrajna-egyesult-allamok-hírszerzés-együttműködés/>

„A Nyugat is kezd lemondani Ukrajna ellentámadásának sikeréről”, *Index*, 2023. augusztus 18. Forrás: <https://index.hu/kulfold/2023/08/18/nyugat-ukrajna-ellentamadas-haboru-oroszország/>

„Most akkor le kéne tartóztatnunk Putyint vagy sem?”, *24.hu*, 2023. április 1. Forrás: <https://24.hu/belfold/2023/04/01/hagai-nemzetkozi-buntetobirosag-putyin-elfogatoparancs-ratifikálás-sándor-zsuzsa-velemény/>

„A magyarok többsége szerint az ukrajnai háború Ukrajna problémája”, *24.hu*, 2022. április 21. Forrás: <https://24.hu/belfold/2022/04/21/orosz-ukran-haboru-magyarország-velemény-szankciók-ipsos/>

„Meg akarja-e támadni Oroszország a NATO-t? Nem ez az igazi kérdés”, *Telex*, 2024. június 8. Forrás: <https://telex.hu/velemeny/2024/06/08/orosz-ukran-haboru-oroszország-nato-orban-putyin-kommunikáció-buda-peter>

„Nem csak szimbolikus, stratégiai jelentősége is van Avgyijivka elestének”, *Telex*, 2024. február 23. Forrás: <https://telex.hu/kulfold/2024/02/23/avgyijivka-orosz-bevetele-ukrajna-haboru-hatasa-oroszország-invázio-evforduló>

„Fact-check: Még a Human Rights Watch szerint is az ukránok mészárolták le Izjum lakóit?”, *Telex*, 2023. szeptember 14. Forrás: <https://telex.hu/ellenorzo/2023/09/14/human-rights-watch-jelentes-izjum-orosz-ukran-haboru-tomegsír-fact-check>

„Hirtelen felépült villa, drága autók, a hadseregnek túlárzva beszerzett élelmiszerek a háború közepén”, *Telex*, 2023. január 26. Forrás: <https://telex.hu/kulfold/2023/01/26/zelenszkij-lemondatta-a-korrupciogyanus-hivatalnokokat-ukrajna>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Ungváry Krisztián: 12 orosz módszer, amelyek Orbán Viktor szerint nem jelentenek fenyegetést Európára”, *Telex*, 2022. december 12. Forrás: <https://telex.hu/velemeney/2022/12/21/ungvary-krisztian-orban-viktor-ukrajna-oroszorszag>

„Amikor nincsen béke – a többpólusú világrend illúziója”, *Telex*, 2022. november 16. Forrás: <https://telex.hu/velemeney/2022/10/16/usa-kina-oroszorszag-ukrajna-beke-vilagrend-egypolusu-tobbpolusu-buda-peter>

„Csúcstechnológiás hátizsákok a tömeggyilkos barbárság ellen”, *Telex*, 2022. március 17. Forrás: <https://telex.hu/nevertrek/2022/03/17/csucstechnologias-hatizsakok-a-tomegyilkos-barbarsag-ellen>

„Milyen katonai erők feszülnek egymásnak Ukrajna körül?”, *Telex*, 2022. február 23. Forrás: <https://telex.hu/kulfold/2022/02/23/oroszorszag-ukrajna-nato-katonai-ero>

„Egyre több a háború a világban – Tényleg jön a harmadik világháború?”, *Portfolio*, 2024. június 24. Forrás: <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20240624/egyre-tobb-a-haboru-a-vilagban-tenyleg-jon-a-harmadik-vilaghaboru-693613>

„Követelik az Egyesült Államoktól, lépje át vörös vonalát az ukrajnai háborúban”, *Portfolio*, 2024. június 15. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240615/kovetelik-az-egyesult-allamoktol-lepje-at-voros-vonalat-az-ukrajnai-haboruban-692593>

„Ha ezt meglépi a NATO, Moszkva is célponttá válhat: ezért aggódik és fenyegetőzik annyira Vlagyimir Putyin”, *Portfolio*, 2024. június 1. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240601/ha-ezt-meglepi-a-nato-moszkva-is-celpontta-valhat-ezert-aggodik-es-fenyegetozik-annyira-vlagyimir-putyin-689239>

„Aggódik Amerika: lehet, hogy most már túl késő megállítani az oroszokat”, *Portfolio*, 2024. május 16. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240516/aggodik-amerika-lehet-hogy-most-mar-tul-keso-megallitani-az-oroszokat-686417>

„A legmagasabb szintről érkezett a figyelmeztetés: a világ egyik legerősebb hatalma egyre jobban beáll Putyin háborúja mögé”, *Portfolio*, 2024. április 5. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240405/a-legmagasabb-szintrol-erkezett-a-figyelmeztetes-a-vilag-egyik-legerosebb-hatalma-egyre-jobban-beall-putyin-haboruja-moge-678933>

„Politico: ez az egyetlen reális módja annak, hogy megbukjon Vlagyimir Putyin”, *Portfolio*, 2024. március 21. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240321/politico-ez-az-egyetlen-realis-modja-annak-hogy-megbukjon-vlagyimir-putyin-676071>

„Charles Michel: ideje, hogy Európa felkészüljön a háborúra, át kell állni a hadigazdaságra”, *Portfolio*, 2024. március 19. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240319/charles-michel-ideje-hogy-europa-felkeszuljon-a-haborura-at-kell-allni-a-hadigazdasagra-675551>

„Mégis mi lesz, ha az orosz hadsereg tényleg megtámadja Európát?”, *Portfolio*, 2024. március 6. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240306/megis-mi-lesz-ha-az-orosz-hadsereg-tenyleg-megtamadja-europat-672687>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Von der Leyen: a tartós béke egy illúzió, Putyin csak fegyverkezésre használná fel a tűzszünetet”, *Portfolio*, 2024. február 28. Forrás: <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20240228/von-der-leyen-a-tartos-beke-egy-illuzio-putyin-csak-fegyverkezésre-hasznalna-fel-a-tuzszunetet-671827>

„Vészjósló figyelmeztetést küldött a volt republikánus elnökjelölt: újabb háború jöhet, ha nem támogatják Ukrajnát”, *Portfolio*, 2024. február 13. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240213/veszjoslo-figyelmeztetést-kuldott-a-volt-republikanus-elnokjelolt-ujabb-haboru-johet-ha-nem-tamogatjak-ukrajnat-668807>

„Amerikai elemzők: Putyin frissen bejelentett tervei végeláthatatlan háborút jelentenek”, *Portfolio*, 2024. február 1. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240201/amerikai-elemzok-putyin-frissen-bejelentett-tervei-vegelahathatlan-haborut-jelentenek-666613>

„Már Európa legerősebb gazdasága is figyelmeztet: újabb országokat támadhatnak meg az oroszok”, *Portfolio*, 2024. január 19. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20240119/mar-europa-legerosebb-gazdasaga-is-figyelmeztet-ujabb-orzagokat-tamadhatnak-meg-az-oroszok-664009>

„Figyelmeztetést adott ki a hírszerzés: Vlagyimir Putyin már jövőre megtámadhatja Európát”, *Portfolio*, 2023. december 24. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20231224/figyelmeztetést-adott-ki-a-hirszerzes-vlagyimir-putyin-mar-jovore-megtamadhatja-europat-659507>

„Riasztó figyelmeztetés: létezik egy olyan forgatókönyv, amikor Oroszország tényleg megtámadhatja a NATO-t”, *Portfolio*, 2023. december 17. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20231207/riasztó-figyelmeztetés-letezik-egy-olyan-forgatokonyv-amikor-oroszország-tenyleg-megtamadhatja-a-nato-t-656467>

„Megmondta a brit elemző, mi lesz, ha az orosz hadsereg nyer Ukrajnában”, *Portfolio*, 2023. november 15. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20231005/megmondta-a-brit-elemzo-mi-lesz-ha-az-orosz-hadsereg-nyer-ukrajnaban-643871>

„Putyin most Dél-Koreát fenyegette meg”, *hvg.hu*, 2024. június 21. Forrás: https://hvg.hu/vilag/20240621_putyin-del-korea-fenyegetes

„Putyin az orosz nukleáris doktrína módosításával és precíziós fegyverek Észak-Koreába szállításával fenyegetőzött”, *hvg.hu*, 2024. június 20. Forrás: https://hvg.hu/vilag/20240620_putyin-az-orosz-nuklearis-doktrinaja-modositasaval-es-precizios-fegyverek-eszak-koreaba-szallitasaval-fenyegetozott

„Újabb, 1,5 milliárd dolláros segélyt ad az USA Ukrajnának”, *hvg.hu*, 2024. június 15. Forrás: https://hvg.hu/vilag/20240615_ujabb-segelyt-ad-az-usa-ukrainanak

„Moszkva az európai szélsőjobbaldali szervezeteken keresztül vívja a háborúját a Nyugat ellen”, *hvg.hu*, 2024. június 14. Forrás: https://hvg.hu/360/20240614_oroszország-europa-szelsojobbaldal-biztonsagpolitika

„Ezeroldalas titkos tervvel készül Németország egy esetleges háborúra”, *hvg.hu*, 2024. június 3. Forrás: https://hvg.hu/360/20240603_die-welt-marcel-bohnert-nemetország-oroszország-putyin-haboru

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Az USA újabb szankciókat fontolgat Kína ellen Putyin támogatása miatt, és erre akarja rávenni Európát is”, *hvg.hu*, 2024. május 30. Forrás: https://hvg.hu/gazdasag/20240530_az-usa-ujabb-szankciokat-fontolgat-kina-ellen-putyin-tamogatasa-miatt-es-erre-akarja-ravenni-europat-is

„Vigyázni kell Putyin esetleges tűzszüneti ajánlatával, mert Ukrajnával kapcsolatban nem szokta betartani a szerződéseit”, *hvg.hu*, 2024. május 24. Forrás: https://hvg.hu/360/20240524_putyin-tuzszunet-oroszorszag-ukrajna-nato-haboru

„Háború esetén kész atomfegyvert fogadni Svédország”, *hvg.hu*, 2024. május 14. Forrás: https://hvg.hu/vilag/20240514_svedorszag-haboru-atomfegyverek-miniszterelnok-nato

„Rácz András Oroszország-szakértő megrajzolta, mit jelentene Orbán ukrajnai „békéje” Magyarország számára”, *444*, 2024. június 7. Forrás: <https://444.hu/2024/06/07/racz-andras-oroszorszag-szakerto-megrajzolta-mit-jelentene-orban-ukrajnai-bekeje-magyarorszag-szamara>

„Putyin most azt mondja, nem kell nukleáris fegyvert bevetni Ukrajnában, Európa azonban védtelen”, *444*, 2024. június 7. Forrás: <https://444.hu/2024/06/07/putyin-most-azt-mondja-nem-kell-nuklearis-fegyvert-bevetni-ukrajnaban-europa-azonban-vedtelen>

„Rácz András: Ha a békemenetesek azt hiszik, hogy a magyar kormány jól kimarad az ukrajnai háborúból és nem támogatja Ukrajnát, akkor bizony tévednek”, *444*, 2024. június 3. Forrás: <https://444.hu/2024/06/03/racz-andras-ha-a-bekemenetesek-azt-hiszik-hogy-a-magyar-kormany-jol-kimarad-az-ukrajnai-haborubol-es-nem-tamogatja-ukrajnat-akkor-bizony-tevednek>

„Politico: Csúcspozíciót veszíthet Brüsszelben Orbán”, *444*, 2024. május 30. Forrás: <https://444.hu/2024/05/30/politico-csucspoziciot-veszthet-brusszelben-orban>

„Az EU azért teper, hogy még a magyar elnökség előtt megkezdődjenek a csatlakozási tárgyalások Ukrajnával”, *444*, 2024. május 29. Forrás: <https://444.hu/2024/05/29/az-eu-azert-teper-hogy-meg-a-magyar-elnokseg-elott-megkezdodjenek-a-csatlakozasi-targyalasok-ukrajnava>

„Orbán Viktor következetes: Magyarország mindig a gyilkosok oldalán áll”, *444*, 2024. május 28. Forrás: <https://444.hu/2024/05/28/orban-viktor-kovetkezetes-magyarorszag-mindig-a-gyilkosok-oldalan-all>

„Szalay-Bobrovniczky Kristóf kacifántos eszmefuttatásban ismerte el, kétszer is, hogy a magyar politika az orosz érdekek kiszolgálója”, *444*, 2024. május 24. Forrás: <https://444.hu/2024/05/24/szalay-bobrovniczky-kristof-kacifantos-eszmefuttatasban-ismerte-el-ketszer-is-hogy-a-magyar-politika-az-orosz-erdekek-kiszolgálója>

„Pressman: Magyarország az Egyesült Államokat azonosította ellenfélként, ez a hozzáállás szövetségestől felfoghatatlan”, *444*, 2024. május 18. Forrás: <https://444.hu/2024/05/18/pressman-magyarorszag-az-egyesult-allamokat-azonositotta-ellenfelkent-ez-a-hozzaallas-szovetsegestol-felfoghatatlan>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Olyan atomháborús pszichózisban pörög Rogán Antal és a kormány média, hogy Csuhas elvtárs is elégedetten imperialistázna”, 444, 2024. május 15. Forrás: <https://444.hu/2024/05/15/olyan-atomhaborus-pszichozisban-porog-rogan-antal-es-a-kormanymedia-hogy-csuhas-elvtars-is-elegedetten-imperialistazna>

„Háború, háború, háború, háború”, 444, 2024. május 14. Forrás: <https://444.hu/2024/05/14/haboru-haboru-haboru-haboru>

„Bevezetné a sorkötelezettséget a német védelmi miniszter, de szinte biztos, hogy nem jár majd sikerrel” 444, 2024. május 12. Forrás: <https://444.hu/2024/05/12/bevezetne-a-sorkotelezettseget-a-nemet-vedelmi-miniszter-de-szinte-biztos-hogy-nem-jar-majd-sikerrel>

„A cseh elnök szerint egyértelmű határokat kell szabni Oroszországnak, különben komoly bonyodalmak lehetnek a jövőben” 444, 2024. május 11. Forrás: <https://444.hu/2024/05/11/a-cseh-elnok-szerint-egyertelmu-hatarokat-kell-szabni-oroszorszag-nak-kulonben-komoly-bonyodalmak-lehetnek-a-jovoben>

„A háborús agresszor Oroszország szerint a NATO háborúra készül”, 444, 2024. május 4. Forrás: <https://444.hu/2024/05/04/a-haborus-agresszor-oroszorszag-szerint-a-nato-haborura-keszul>

„Macron szerint minden nacionalista európai párt titkolt brexista”, 444, 2024. május 2. Forrás: <https://444.hu/2024/05/02/macron-szerint-minden-nacionalista-europai-part-titkolt-brexista>

„A cseh külügyminiszter Szijjártó mellett állva mondta, hogy Európa biztonsága szempontjából senki nem tesz többet, mint az ukránok”, 444, 2024. április 26. Forrás: <https://444.hu/2024/04/26/a-cseh-kulugyminiszter-szijjarto-mellett-allva-mondta-hogy-europa-biztonsaga-szempontjabol-senki-nem-tesz-tobbet-mint-az-ukranok>

„Csehország külügyminisztere a 444-nek: Nem nevezném a magyar kormányt a szövetségesünknek”, 444, 2024. április 26. Forrás: <https://444.hu/2024/04/26/csehország-kulugyminisztere-a-444-nek-nem-neveznem-a-magyar-kormanyt-a-szovetsegesunknek>

„Moszkva el akar rabolni minket. Ismét”, 444, 2024. április 26. Forrás: <https://444.hu/2024/04/26/moszkva-el-akar-rabolni-minket-ismet>

„Az amerikai milliárdoknak hála az ukránok megállíthatják az oroszokat, ám nagy ellentámadásra nem indokolt számítani”, 444, 2024. április 22. Forrás: <https://444.hu/2024/04/22/az-amerikai-milliardoknak-hala-az-ukranok-megallithatjak-az-oroszokat-am-nagy-ellentamadasra-nem-indokolt-szamitani>

„A keleti határon”, 444, 2024. április 17. Forrás: <https://444.hu/2024/04/17/a-keleti-hataron>

„Három nagy EU-s ország külügyminisztere közös cikkben buzdítja Európát a fegyverkezésre”, 444, 2024. április 4. Forrás: <https://444.hu/2024/04/04/harom-nagy-eu-s-oroszag-kulugyminisztere-kozos-cikkben-buzditja-europat-a-fegyverkezesre>

„Az oroszok szüntelen atommal fenyegetik a Nyugatot”, 444, 2024. április 4. Forrás: <https://444.hu/2024/04/04/az-oroszok-szuntelen-fenyegetik-atommal-a-nyugatot>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Ki lehet mondani, hogy népirtás zajlik Ukrajnában?“, 444, 2022. április 9. Forrás: https://444.hu/2022/04/09/ki-lehet-mondani-hogy-nepirtas-zajlik-ukrajnaban?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwj9-zBhDyARIsAERjds0tTJI5H9e2EDt2kl2YRYTOrk62DmDRyBw876MdjD_toUu6fJ8TsDQaApszEALw_wcB

„Pressman: Magyarország továbbra is Putyin háborúját pártolja“, *RTL.hu*, 2024. június 6. Forrás: <https://rtl.hu/belfold/2024/06/06/david-pressman-magyar-kormany-putyin-haborujat-partolja>

„A sorkötelezettség olyan kampánytéma, aminek semmi értelme“, *RTL.hu*, 2024. június 2. Forrás: <https://rtl.hu/belfold/2024/06/02/sorkotelezettseg-kampany-valasztas-sorozat>

„Gyurcsány: Háborúpárti az édesanyátok térde kalácsa!“, *RTL.hu*, 2024. május 30. Forrás: <https://rtl.hu/belfold/2024/05/30/gyurcsany-haborupart-i-orban-viktor>

„Ha egy politikus világháborúval riogat, az közelebb vihet a világháborúhoz?“, *RTL.hu*, 2024. május 20. Forrás: <https://rtl.hu/kulfold/2024/05/20/harmadik-vilaghaboru-politika-retorika-populizmus-orban-trump-biden-ukrajna-gaza>

„Unió vezető: Reális veszély van egy fokozott intenzitású, hagyományos háborúra Európában“, *RTL.hu*, 2024. április 19. Forrás: <https://rtl.hu/europa/2024/04/09/josep-borrell-europa-haboru-esely>

„Közel mindannyiunk pusztulása? – világháborúról kezdett beszélni Orbán Viktor és köre, a minta Donald Trump lehet“, *RTL.hu*, 2023. április 4. Forrás: <https://rtl.hu/belfold/2023/04/04/harmadik-vilaghaboru-trump-orban-populista-kommunikacio>

„Eltökélségünk változatlan – az ukrán vezetés óva inti Európát a háborús fáradtságtól“, *RTL.hu*, 2023. november 24. Forrás: <https://rtl.hu/europa/2023/11/24/orosz-ukran-haboru-faradtság-europa-berlin>

„Béke biztos, hogy nem lesz“ – szakértők Putyin állítólagos tűzszüneti ajánlatáról“, *RTL.hu*, 2024. május 24. Forrás: <https://rtl.hu/kulfold/2024/05/24/putyin-tuzszunet-fegyverszunet-ukrajna-orosz-ukran-haboru>

„Felelősségünk Európáért“, *Népszava*, 2024. április 30. Forrás: https://nepszava.hu/3233678_felelossegunk-europaert

„Atomháborúval riogat a Fidesz, de mi a helyzet valójában a frontokon?“, *Népszava*, 2024. április 20. Forrás: https://nepszava.hu/3232603_atomhaboru-fidesz-izrael-iran-ukrajna-oroszorszag-haboru-front-nepszava-hol-elunk-podcast

„Most derült ki: Mindenki nagyon drágán megfizet Orbánék háborús veszélyhelyzete miatt“, *Nyugati Fény*, 2024. június 21. Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2024/06/21/orban-viktor-haborus-veszelyhelyzet-adok-ukrajna>

„Most jöhet az igazi fordulat? Egészen meglepő kijelentést tett Zelenskij egyik fő bizalmasa“, *Nyugati Fény*, 2024. június 21. Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2024/06/21/orban-viktor-haborus-veszelyhelyzet-adok-ukrajna>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Rendkívüli bejelentést tett a vétői miatt méretes csávéba került Orbán Viktor (+videó)”, *Nyugati Fény*, 2024. június 12. Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2024/06/12/orban-viktor-nato-fotitkar-jens-stoltenberg>

„Most ez komoly? Orbán örömtáncot lejt a rekordgyenge EP-választási eredménye után”, *Nyugati Fény*, 2024. június 11. Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2024/06/11/orban-viktor-interju-valasztasok>

„Baj van? A koronavírus-járvány alatt begyűjtött címekre küldik ki Orbánék a háborús uszításait”, *Nyugati Fény*, 2024. június 7. Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2024/06/07/orban-viktor-fidesz-propaganda-haboru>

„Hollik István bejelentette az Orbán-párt legújabb nagy dobását – újra rémiszgetni fogják az utcán az embereket”, 2024. május 26. *Nyugati Fény*, Forrás: <https://nyugatifeny.hu/2023/05/26/hollik-istvan-bejelentette-az-orban-part-legujabb-nagy-dobasat-ujra-remisztgetni-fogjak-az-utcan-az-embereket>

Példák az orosz legitimációs narratíva magyar nyelvű sajtóban való megjelenésére

„Háború vagy különleges művelet? – a moszkvater.com interjúja az orosz nagykövettel”, *Moszkva tér*, 2022. március 11. Forrás: <https://moszkvater.com/haboru-vagy-kulonleges-muvelet/>

„Az amerikai külügyminiszter szerint Ukrajna megnyerheti a háborút”, *Magyar Jelen*, 2022. március 7. Forrás: <https://magyarjelen.hu/az-amerikai-kulugyminiszter-szerint-ukrajna-megnyerheti-a-haborut/>

„Új járványtól és kísérleti oltástól nem kell félnetek jó lesz ha mindenki egyetért én nem ellenzem – Szakács Árpád írása az Erdély.ma portálnak”, *Magyar Jelen*, 2022. március 4. Forrás: <https://magyarjelen.hu/uj-jarvanytol-es-kiserleti-oltastol-nem-kell-felnetek-jo-lesz-ha-mindenki-egyetert-en-nem-ellenzem-szakacs-arpad-irasa-az-erdely-ma-portalnak/>

„Oroszország barátságtalannak minősítette hazánkat”, *Magyar Jelen*, 2022. március 8. Forrás: <https://magyarjelen.hu/oroszorszag-baratsagtalannak-minositette-hazankat/>“

„Orosz vezérkari főnök: aki megosztja Ukrajnával a reptereit, az belépett a háborúba”, *Magyar Jelen*, 2022. március 7. Forrás: <https://magyarjelen.hu/orosz-vezerkari-fonok-aki-megosztja-ukrajnaval-a-reptereit-az-belepett-a-haboruba/>

„Az amerikai külügyminiszter “nagyon hiteles” jelentéseket látott Oroszország “háborús bűneiről””, *Magyar Jelen*, 2022. március 8. Forrás: <https://magyarjelen.hu/az-amerikai-kulugyminiszter-nagyon-hiteles-jelenteseket-latott-oroszorszag-haborus-buneiroi/>

„Szégyen és gyalázat- többszázán éltették a háborúban álló országokat Budapesten”, *Magyar Jelen*, 2022. május 1. Forrás: <https://magyarjelen.hu/szegyen-es-gyalazat-tobbszazan-eltettek-a-haboruban-allo-orzagokat-budapesten/>

„Kabaré – az USA “nácivadászt” küld Ukrajnába, hogy derítse fel a Sztálin szobrokat állító orosz hadsereg háborús bűneit”, *Magyar Jelen*, 2022. június 23. Forrás: <https://magyarjelen.hu/kabare-az-usa-nacivadaszt-kuld-ukrajnaba-hogy-deritse-fel-a-sztalin-szobrokat-allito-orosz-hadsereg-haborus-buneit/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Belesodorhatja-e a kormány hazánkat a háborúba az EU-s pénzekért cserébe?”, *Magyar Jelen*, 2022. október 28. Forrás: <https://magyarjelen.hu/belesodorhatja-e-a-kormany-hazankat-a-haboruba-az-eu-s-penzekert-cserebe/>

„Stier Gábor: A herszoni visszavonulás orosz presztízavesztés, nem pedig katonai vereség”, *Magyar Jelen*, 2022. november 14. Forrás: <https://magyarjelen.hu/stier-gabor-a-herszoni-visszavonulas-orosz-presztizvesztese-nem-pedig-katonai-veresege/>.

„Aki a valósággal háborúzik, az eleve veszésre áll – interjú Vukics Ferencsel”, *Magyar Jelen*, 2022. november 19. Forrás: <https://magyarjelen.hu/aki-a-valosaggal-haboruzik-az-eleve-vesztesre-all-interju-vukics-ferencsel/>

„Belga szenátor: az USA végzetes konfliktusba hajszolja Európát”, *Magyar Jelen*, 2022. november 16. Forrás: <https://magyarjelen.hu/belga-szenator-az-usa-vegzetes-konfliktusba-hajszolja-europat/>

„Farage: a Nyugat provokálta ki az ukrajnai konfliktust”, *Orosz Hírek*, 2024. június 22. Forrás: <https://oroszhirek.hu/farage-a-nyugat-provokalta-ki-az-ukrajnai-konfliktust/>

„Ritter: az ukrán erők veresége után a lengyelek léphetnek a helyükbe a fronton”, *Orosz Hírek*, 2023. június 17. Forrás: <https://oroszhirek.hu/ritter-az-ukran-erok-vere-sege-utan-a-lengyelek-lephetnek-a-helyukbe-a-fronton/>

„Az ukrán ellentámadás margójára”, *Orosz Hírek*, 2023. június 9. Forrás: <https://oroszhirek.hu/az-ukran-ellentamadas-margojara/>

„Scholz: nem engedjük, hogy Ukrajna orosz területeket célozzon német fegyverrel”, *Orosz Hírek*, 2023. május 2. <https://oroszhirek.hu/scholz-nem-engedjuk-hogy-ukrajna-orosz-teruleteket-celozzon-nemet-fegyverrel/>

„Macron: segítenünk kell Ukrajnának, meg kell akadályozni, hogy Oroszország győzzön”, *Orosz Hírek*, 2023. április 23. <https://oroszhirek.hu/macron-segitenunk-kell-ukrajnanak-meg-kell-akadalyozni-hogy-oroszorszag-gyozzon/>

„A vérben úszó zsirosbödön”, *Orosz Hírek*, 2023. április 15. Forrás: <https://oroszhirek.hu/a-verben-uszo-zsirosbodon/>

„Lavrov: a nyugati országok közvetlen részvevő az Oroszország elleni háborúnak”, *Orosz Hírek*, 2023. március 30. Forrás: <https://oroszhirek.hu/lavrov-a-nyugati-orszagok-kozvetlen-reszvevo-az-oroszorszag-elleni-haborunak/>

„Scott Ritter: az ukrajnai konfliktus a végső szakaszába lépett”, *Orosz Hírek*, 2023. március 8. Forrás: <https://oroszhirek.hu/scott-ritter-az-ukrajnai-konfliktus-a-vegso-szakaszaba-lepett/>

„Kreml: a NATO de facto háborúban áll Oroszországgal”, *Orosz Hírek*, 2023. február 28. Forrás: <https://oroszhirek.hu/kreml-a-nato-de-facto-haboruban-all-oroszorszaggal/>

„Lukasenko: Ukrajna provokálta ki az orosz különleges hadműveletet”, *Orosz Hírek*, 2023. február 26. Forrás: <https://oroszhirek.hu/lukasenko-ukrajna-provokalta-ki-az-orosz-kulonleges-hadmuveletet/>

„Szerb elnök: a következő hónapokban a világ legnagyobb válsága fog kitörni Ukrajna miatt”, *Orosz Hírek*, 2023. február 11. Forrás: <https://oroszhirek.hu/szerb-elnok-a-kovetkezo-honapokban-a-vilag-legnagyobb-valsaga-fog-kitorni-ukrajna-miatt/>

A nyugati háborúpárti és az orosz legitimációs narratívák az ukrajnai háború kapcsán

„Lavrov: Oroszország és a Nyugat valódi háború küszöbén áll”, *Orosz Hírek*, 2023. január 23.

Forrás: <https://oroszhirek.hu/lavrov-oroszország-es-a-nyugat-valodi-haboru-kuszoben-all/>

„Bolgár elnök: Bulgária nem szállíthat fegyvereket Ukrajnának”, *Orosz Hírek*, 2023. január 21.

Forrás: <https://oroszhirek.hu/bolgar-elnok-bulgaria-nem-szallithat-fegyvereket-ukrajnának/>

„Duda: jön a döntő pillanat, ami választ ad arra, hogy Ukrajna fennmarad-e”, *Orosz Hírek*,

2023. január 19. Forrás: <https://oroszhirek.hu/duda-jon-a-donto-pillanat-ami-valaszt-ad-arra-hogy-ukrajna-fennmarad-e/>

„NATO: további nehézfegyverek érkeznek Ukrajnába, a háború után sem lesz normális kapcsolat Oroszországgal”, *Orosz Hírek*, 2023. január 16. Forrás: <https://oroszhirek.hu/nato-tovabbi-nehezfegyverek-erkeznek-ukrajnaba-a-haboru-utan-sem-lesz-normalis-kapcsolat-oroszorszaggal/>